

[← Etusivulle](#)

Arkkitehti Pédro Aibeon mielestä kansalaiset pitäisi osallistaa kaupunkien suunnitteluun. Hän tutkii demokratian toteutumista arkkitehtuurissa väitöskirjassaan. (KUVA: LIISA TAKALA)

Maailmalta Hyrsylään

Portugalilainen arkkitehti Pedro Aibéo, 39, on suunnitellut kymmeniä rakennuksia ympäri maailmaa. Mikä saa palkitun tutkijan ja luennoitsijan Suomeen remontoimaan Hyrsylän vanhaa koulua?

 Tilaajille

Helen Partti

MAAILMALLA menestyneen arkkitehdin tie Suomeen on ollut mutkainen, mutta nyt **Pedro Aibéo** seisoo unelmansa keskellä maalaismaisemassa, Hyrsylän vanhassa koulussa. Portugalilaisella on suunnitelma, jonka hän haluaa toteuttaa nimenomaan Suomessa.

Hän aikoo muuttaa tyhjillään seisovia rakennuksia yhteisöllisiksi asumis- ja työskentelytiloiksi, joissa on asuntoja niin perheille kuin yksin asuville sekä runsaasti yhteistä, jaettavaa tilaa. Vuonna 1905 rakennettu ja vuonna 1923 laajennettu Hyrsylän koulu Lohjalla on hänen ensimmäinen kohteensa.

[← Etusivulle](#)

Aibéo ihastui Hyrsylän koulun arkkitehtuuriin. (KUVA: LIISA TAKALA)

Rakennuksessa on 940 neliötä, neljä sisäänkäyntiä ja tonttiakin hulppeat 13 000 neliötä. Aibéo osti Saukkolan taajamassa tyhjillään seisseen kiinteistön Lohjan kaupungilta vuonna 2017 tarjouskilpailun voitettuaan.

Hän ihastui koulun arkkitehtuuriin ja maisemaan, joka huokuu historiaa. Rajanaapurissa asuu tanssitaiteilija **Aira Samulin** Hyrsylän Mutkassaan.

AIBÉO on jo ehtinyt tutustua kyläläisiin.

”Pedro on todella valoisa ja inspiroiva ihminen, joka on voimakkaalla yhteisöllisyydellään saanut pienen paikkakunnan asukkaat tutustumaan toisiinsa. Hän on yhdistänyt kyläläisiä”, Saukkolassa asuva **Anna-Liisa Lundell** sanoo.

Kyläilty on puolin ja toisin. Sellainen on Aibéon käsitys hyvästä elämisestä ja asumisesta. Ollaan, suunnitellaan ja tehdään yhdessä. Suomessa se onnistuu ilman sujuvaa suomen kielen taitoa, koska lähes kaikki osaavat englantia.

Yhteisasuminen myös ehkäisee yksinäisyyttä, joka on maailmanlaajuinen ilmiö, Aibéo muistuttaa. (KUVA: LIISA TAKALA)

Luokkahuoneet ja sokkeloiset tilat ovat toistaiseksi tyhjillään, mutta mielessään Aibéo on jo muuttanut ne viihtyisiksi kodeiksi ja oleskelutiloiksi. Puulta tuoksuvalla ullakolla voisi järjestää työpajoja.

YHTEISASUMINEN eli ”cohousing” on nousussa erityisesti Sveitsissä, Tanskassa ja Ruotsissa. Tavoitteena on luoda yhteisöjä ihmisille, jotka tukevat toisiaan arjessa mutta eivät tunkeudu toistensa yksityisalueelle. Tilojen jakaminen on kannattavaa taloudellisestikin, sillä kukaan ei tarvitse isoja tiloja joka päivä.

Aibéon mielestä Suomi voisi pyrkiä yhteisasumisen eturintamaan.

Seinäjoki oli hänen ensimmäinen ulkomaankokemuksensa.

”Suomessa kyllä suunnitellaan yhdessä, mutta itse asuminen ei olekaan sitten kovin yhteisöllistä”, hän sanoo.

”Kerrostalossa voidaan asua 20 vuotta 20 senttiä paksun seinän päässä toisista eikä siitä huolimatta kohdata ja jouduta neuvottelemaan yhteisistä asioista.”

Siinä on hänen mielestään jotakin perusteellisesti väärin, ja siihen on tultava muutos. Yhteisasuminen myös ehkäisee yksinäisyyttä, joka on maailmanlaajuinen, etenkin kaupunkeihin liittyvä ilmiö.

”Elämä ei ole sama kuin sosiaalinen media, jossa epämiellyttävät asiat ja ihmiset voi klikata pois”, Aibéo muistuttaa.

MUTTA miten ihmeessä kahden yliopistotutkinnon hankkinut maailmankansalainen päätyi keskelle läntisen

Lapsena Pedro Aibéo piirsi, harrasti teatteria ja musisoi. Taideharrastukset ovat pitäneet pintansa. Hyrsylän koulun työhuoneen pöydällä lojuu vaikuttavia piirroksia, jotka valmistuvat parhaillaan työn alla olevaan sarjakuvaromaaniin.

Hyrsylän koulun työhuone on täynnä piirroksia. (KUVA: LIISA TAKALA)

Koulun eteisessä on esillä kortteja Homebound-yhtyeestä, jossa Aibéo soittaa klassista kitaraa. World Music School Helsinki on hänen perustamansa musiikinahjo. Siellä kaikki voivat musisoida ja tanssia yhdessä elävän musiikin tahtiin.

Nuorena Aibéo halusi tehdä taidetta ja rakentaa taloja. Rakennusinsinööriksi hän opiskeli kotikaupungissaan Portossa. Kun hän oli 20-vuotias, isä kuoli.

”Silloin elämäni muuttui perinpohjaisesti.”

HÄN halusi pois Portosta, ja siihen yliopiston järjestämä Erasmus-vaihto-ohjelma tarjosi tilaisuuden. Viime tipassa Aibéo lähetti hakemuksen Suomeen, jonne kukaan muu ei halunnut, ja singahti vuonna 2001 puoleksi vuodeksi Seinäjoen ammattikorkeakouluun.

Seinäjoki oli hänen ensimmäinen ulkomaankokemuksensa. Kaikki oli uutta ja ihmeellistä, myös lumihangessa kieriskeleminen saunan jälkeen.

Suomalaiset ovat keskimääräistä rehellisempiä ja toimivat yhteisten sääntöjen mukaan, Aibéo kehuu. (KUVA: LIISA TAKALA)

Hänellä ei ollut aavistustakaan, että vuonna 2014 hän palaisi Suomeen erikoisesta syystä. Menestys uralla oli ajanut miehen piireihin, joista hän halusi eroon. Hän halusi muuttua, ja siihen Suomi, ”pienen mittakaavan demokratia”, tarjosi mahdollisuuden.

SEINÄJOEN jälkeen Aibéolla alkoi mennä lujaa. Rakennusinsinööriksi valmistuttuaan vuonna 2002 hän muutti Saksaan, opiskeli Darmstadtin yliopistossa arkkitehdiksi ja ampaisi työmarkkinoilla nousukiitoon.

Työtehtävissään hän näki rakennusalan ja politiikan kulissemiin.

Hän osallistui lukuisiin projekteihin Lähi-idässä, Saksassa, Sveitsissä ja Venäjällä. Rakennuksia valmistui kymmenittäin, joista tiedekeskus Omanin pääkaupungissa Masqatissa on erityisen ylpeyden aihe. Aibéo oli yksi hankkeen pääarkkitehteista.

Aibéo muutti jatkuvasti ja asui yli kymmenessä maassa. Työtehtävissään näki rakennusalan ja politiikan kulissemiin.

Hänelle valkenivat likaiset temput, joilla lakeja ja määräyksiä voidaan kiertää ja jopa suojeltuja rakennuksia tuhota. Jos jokin rakennus haluttiin purkaa, aina löytyi ongelma, joka oikeutti teon.

Hän juhli, pyöri seurapiireissä ja ajautui kosketuksiin myös venäläisen mafian kanssa. Aibéo koki, että hänestä alkoi kehkeytyä todella ”ikävä” ihminen. Hän halusi pois niistä kuvioista.

Hän halusi Suomeen.

”Suomi on maailman turvallisin maa, jossa ihmiset ovat keskimääräistä rehellisempiä. He noudattavat lakeja ja toimivat yhteisten sääntöjen mukaan. Elämä on vakaata.”

SUOMI on hänen kokemuksensa mukaan myös valtaviin mahdollisuuksiin maa, varsinkin tutkijalle. Täällä innovoidaan, tuetaan tiedettä ja myönnetään apurahoja työskentelyyn, jos on hyviä ideoita ja valmis paiskimaan töitä.

Aibéo on huolissaan siitä, että demokratia ei toteudu arkkitehtuurissa. (KUVA: LIISA TAKALA)

Aibéon kuningasajatus on ”arkkitehtuuri ja demokratia”. Sitä hän tutkii Aalto-yliopiston alaisessa Aalto BIM Labissa, jossa ”architectural democracy” on kasvanut usean tutkijan ja yrityksen vahvuiseksi tutkimusalaksi.

Aibéo työittää aiheesta parhaillaan väitöskirjaa, jonka on tarkoitus valmistua ensi vuonna. Tutkimuksen päärahoittaja on Koneen Säätiö.

Arkkitehtuuri ja demokratia on monimutkainen kokonaisuus. Ja niin sen pitääkin olla, Aibéo korostaa. Yksinkertaistettuna kyse on siitä, miten ihmisten osallisuus toteutuu kaupungissa ja toteutuuko demokratia arkkitehtuurissa vai ei.

Kaupungit ovat monimutkaisia järjestelmiä, joita ihmisten on vaikea ymmärtää. Siinä Aibéon päähuoli lyhykäisyydessään.

”Ihmisten tulisi olla entistä tietoisempia siitä, miten vähän he asioista tietävät.”

Jos lainalaisuuksia ei ymmärrä, rakentamiseen ja asumiseen on vaikea vaikuttaa. Ja mitä enemmän yksilö

TÄHÄN mennessä kansalaisten osallistaminen on jäänyt portugalilaisarkkitehdin mielestä hyvin pintapuoliseksi.

Aibéo antaa esimerkin. Hän oli saanut tehtäväkseen suunnitella toisen maailmansodan muistomerkki ranskalaiseen kylään. Hän teki työtä käskettyä: järjesti työpajoja, aktivoi paikallisia asukkaita ja esitteli lopulta kolme vaihtoehtoa, joista asukkaiden oli määrä valita paras. Valituksi tuli siitä huolimatta pormestarin suosikki.

Se oli turhauttava kokemus.

Jokaisen arkkitehdin pitäisi asua suunnittelemassaan asunnossa.

Jotta demokratia toteutuisi, on kaivauduttava syvemmälle ja esitettävä oikeita kysymyksiä. Ne voivat Aibeon mukaan olla häkellyttävän yksinkertaisia:

Kuka on rakentanut talon, jossa asut? Kuka omistaa talon? Jos omistat Helsingissä kaksi taloa, onko sinulla valtaa? Entä jos omistat kymmenen taloa? Mitä tapahtuu, kun rakennus tulee elinikänsä päähän? Voidaanko se korjata vai pitääkö se purkaa? Kuka siitä päättää?

”Ihmisten tulisi olla entistä tietoisempia siitä, miten vähän he asioista tietävät”, Aibéo sanoo.

Arkkitehti aikoo itsekin muuttaa Hyrsylän kouluun. (KUVA: LIISA TAKALA)

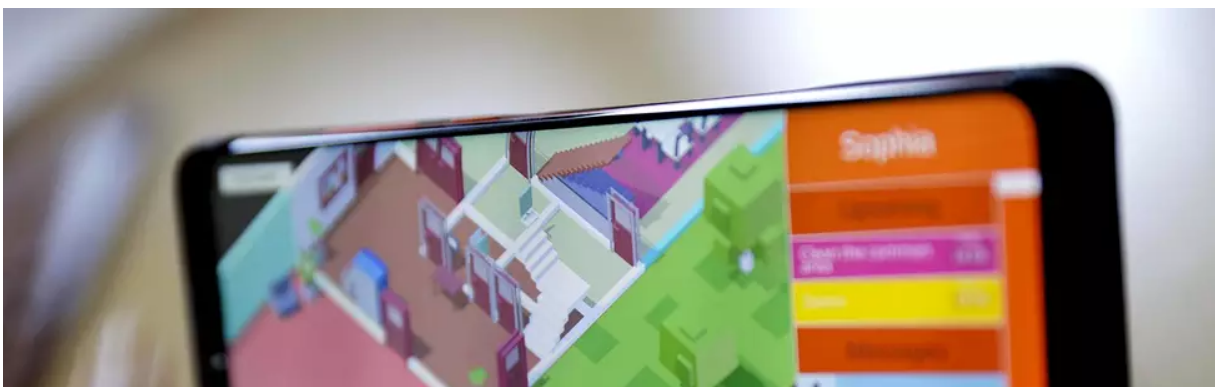
NYT päästään ahkeran luennoitsijan ja tiimityöskentelijän seuraavaan kuningasajatukseen: yhteisasumisen pelillistämiseen. Se voisi edistää arkkitehtuurin ja demokratian avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

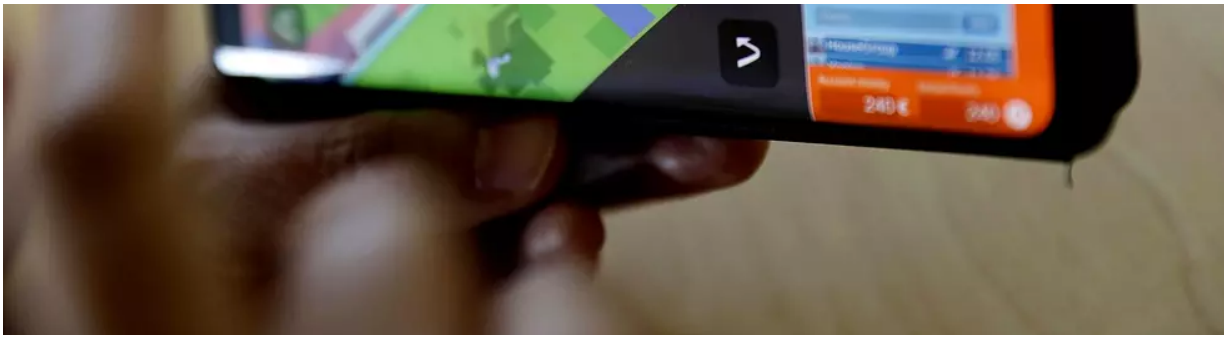
”Gamified cohousing” (pelillistetty yhteisasuminen) ja ”architectural democracy” ovat herättäneet kiinnostusta maailmalla. Aibéo on kutsuttu esittämään ideoitaan jopa ensi vuoden Venetsian arkkitehtuuribiennaaliin.

Pelillistämisehdoksensa hän aikoo soveltaa Hyrsylän koululla.

Pedro Aibéo avaa kännykästään sovelluksen, joka on toistaiseksi esittelyversio. Näyttöön avautuvat Hyrsylän koulun pohjapiirros ja animaatiohahmona asukas, joka tepastelee huoneesta toiseen ja klikkaa sähköisestä työllistämästä avoimista tehtävistä.

Asukas aikoo ajaa nurmikkoa. Klik. Hän saa siitä palkkaa, mistä on sovittu talon asukkaiden kesken. Pelin avulla yhteisö voi luoda omia sääntöjään ja tehtäviään, jotka tuovat myös iloa arkeen.

Aibéo kehittää sovellusta, jonka avulla yhteisasumista voi myös pelillistää. (KUVA: LIISA TAKALA)

Sovellusta Aibéo on kehittänyt perustamassaan start up -yrityksessä, jonka toimintaan hän on saanut tukea sijoittajilta, muun muassa Helsinki Think Companyilta, Business Finlandilta ja NewCo Helsingiltä. Hän uskoo, että pelillisuus auttaa välttämään loputtomia palavereja, jotka raastavat asukkaiden hermoja.

Parhaillaan Aibéo neuvottelee Museoviraston ja kaupungin kanssa vanhan rakennuksen lupa-asioista ja etsii sopivia rakennusyrityksiä tekemään muutostyöt. Sitten taloon on löydettävä asukkaat. Asuntoja on tarkoitus myydä tai vuokrata.

Yksi asukas koululle on jo tiedossa: Pedro Aibéo. Hänen mielestään jokaisen arkkitehdin pitäisi asua suunnittelemassaan asunnossa.

Kuka?

Arkkitehti ja rakennusinsinööri Pedro Aibéo, 39, vieraileva apulaisprofessori UNAM Universityssa Meksikossa ja tutkija Wuhan University of Technologyssa Kiinassa. Kotoisin Portosta Portugalista, asuu Helsingissä. Kaksi kouluikäistä lasta. Poika asuu Norjassa ja tytär Hollannissa.

Mistä tunnetaan?

On suunnitellut ja rakentanut yli 50 rakennusta 15 maassa. Tekee väitöskirjaa arkkitehtuurin ja demokratian välisestä yhteydestä Aalto yliopistossa. Saanut lukuisia palkintoja.

Mistä ei tunneta?

”Opiskelin kyrillisiä aakkosia ja kirjoitin niillä viestejä eri kielillä post-it-lappuihin. Tajusin, että kukaan muu ei ymmärrä niitä.”

Näistä en luovu

Sadat luonnoslehtiöt

Ne ovat täynnä piirustuksiani, ajatuksiani, kokemuksiani ja suunnitelmiani. Koko elämäni on noilla sivuilla. Ne kertovat kehityksestäni ihmisenä.

Kirjastoni kirjat

Hyrsylän koulu

Elämän tarkoitus ei ole onni vaan vastuullisuus. Haluan herättää koulun eloon ja perustaa yhteisön. Se on konkreettista tekemistä, ei abstraktia puuhaa tai nettimaailmaa.

Seuraa uutisia tästä aiheesta

Arkkitehtuuri

Seuraa

Asuminen

Seuraa

Henkilöjutut

Seuraa

Rakentaminen

Seuraa

HS:n kommentointien äänestämisen on muuttunut: nyt vain kirjautuneet käyttäjät voivat antaa kommentille hyvin argumentoitu -äänen.

